

SPRAWOZDANIE

**z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Gliwicach w 2021 r.**

**wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
(na podstawie art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)
oraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej
(na podstawie art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)**

SPIS TREŚCI:

Kancelaria	strona 3
Zespół ds. osób niepełnosprawnych i starszych	strona 3 - 16
Zespół ds. świadczeń, Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz Zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej i usamodzielnień	strona 16 - 24
Zespół poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej	strona 24 - 28
Zespół finansowo-księgowy i kadr	strona 29 - 34
Zespół ds. projektów celowych	strona 34 - 36
Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	strona 36 - 38
Wykaz potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach	strona 38

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach realizuje zadania powiatu określone w:

- 1) Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.
- 2) Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
- 3) Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.
- 4) Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.

Na podstawie Zarządzenia Starosty Gliwickiego Nr 70/2011 z dnia 25.10.2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zostało wskazane jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Gliwickim.

Rodzaj zadań oraz sposób ich realizacji przez PCPR określa Statut PCPR w Gliwicach (Uchwała Nr XVIII/98/2012 Rady Powiatu Gliwickiego) oraz Regulamin Organizacyjny PCPR w Gliwicach (Uchwała Nr 618/2020 Zarządu Powiatu Gliwickiego).

KANCELARIA

W okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zarejestrowano:

- **10 735** pism przychodzących, w tym **190** pisma dotyczące Projektu „Restart”;
- **9 499** pism wychodzących, w tym **284** pisma dotyczące Projektu „Restart”;
- **188** umów zawartych pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, a osobami prywatnymi bądź firmami;
- **1 519** decyzji administracyjnych w zakresie:
 - świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej;
 - dodatków wychowawczych;
 - dofinansowań do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania;
 - świadczeń na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego;
 - świadczeń pieniężnych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo;
 - świadczeń na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnych domów dziecka;
 - środków na utrzymanie domu jednorodzinnego dla rodzin zastępczych zawodowych lub rodzinnych domów dziecka;
 - odpłatności rodziców biologicznych;
 - usamodzielnianych wychowanków – pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie i na zagospodarowanie;
 - skierowań do środowiskowego domu samopomocy oraz odpłatności;
 - umieszczeń w domach pomocy społecznej oraz odpłatności za pobyt;
 - skierowań do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
 - odpłatności za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Z uwagi na wprowadzane okresowo obostrzenia związane z sytuacją epidemiczną Covid-19 wprowadziliśmy procedury pozwalające na prawidłowe funkcjonowanie Centrum pomimo obowiązujących obostrzeń. W przedsionku budynku ustawiono skrzynię/urnę na korespondencję przynoszoną osobiście przez klientów, przygotowano miejsce obsługi klientów z osłoną ochronną oraz środkami ochrony osobistej (maseczki jednorazowe, płyn do dezynfekcji).

ZESPÓŁ ds. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH

A. Zadania zespołu dotyczące osób z niepełnosprawnościami wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- opracowywanie i realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie realizowanych zadań z zakresu ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON oraz opracowywanie projektów uchwał Rady i Zarządu Powiatu Gliwickiego, zarządzeń Dyrektora Centrum dotyczących zadań dofinansowywanych ze środków PFRON,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnościami z zakresu prowadzonych spraw,
- prowadzenie zadań związanych z działalnością warsztatów terapii zajęciowej, w tym przygotowywanie umów dotyczących współfinansowania WTZ, przygotowywanie porozumień

dotyczących odpłatności części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON, sprawowanie kontroli nad działalnością WTZ, dokonywanie corocznej oceny działalności WTZ,

- współpraca z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w tym przedstawianie projektów uchwał do opiniowania, organizacja i obsługa spotkań,
- realizacja programów celowych zleconych przez PFRON, m.in. pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami, Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.

B. Zadania zespołu dotyczące osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, wynikające z ustawy o pomocy społecznej:

- prowadzenie spraw dotyczących osób starszych i niepełnosprawnych intelektualnie, w szczególności: wszczynanie i prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie umieszczenia, kierowania lub ustalania odpłatności za pobyt osób w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Gliwickiego oraz wszczynania i prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie kierowania i ustalania odpłatności za pobyt osób w środowiskowych domach samopomocy funkcjonujących na terenie Powiatu Gliwickiego,
- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad działalnością oraz przeprowadzanie kontroli Domów Pomocy Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie,
- współdziałanie z WES w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących prowadzenia i rozwoju ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- opracowanie rocznych sprawozdań z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gliwickiego na lata 2007–2020,
- przygotowywanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w zakresie realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy społecznej.

1. Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zm.).

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych wynikają z art. 35a ust. 2 pkt 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy, w tym Rozporządzenia MPiPS z dnia 25.06.2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926).

W 2021 r. Powiat Gliwicki realizował zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, które finansowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wykonanie poszczególnych zadań przedstawione zostało w dalszej części sprawozdania. Zadania powiatu w zakresie ww. ustawy to:

1.1 Zadania w zakresie rehabilitacji społecznej:

Tabela nr 1: Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2021 r. na podstawie złożonych wniosków – realizator PCPR w Gliwicach

Lp.	Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	206	60	146	303 236,00 zł
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny	10	1	9	20 339,00 zł
	Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne	504	20	484	319 592,33 zł
3.	Likwidacja barier architektonicznych	23	4	19	233 909,00 zł
4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się	22	2	20	47 016,00 zł
5.	Likwidacja barier technicznych	33	2	31	125 149,00 zł
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	1	0	1 (wniosek złożony w 2020 r.)	5 674,00 zł
7.	Dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego i tłumacza przewodnika	0	0	0	0,00 zł
RAZEM		799	89	710	1 054 915,33 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w warsztatach terapii zajęciowej jest jedną z form aktywizacji społecznej.

W Powiecie Gliwickim funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej, które prowadzone są przez organizacje pożytku publicznego.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ośrodku Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie, ul. Szpitalna 29, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej – dla 50 osób w tym 3 mieszkańców z Powiatu Rybnickiego oraz 1 mieszkańca z Powiatu Mikołowskiego.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach, ul. Wojska Polskiego 3, prowadzone przez Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” z siedzibą w Bycinie ul. Pyskowska 8a – dla 36 osób.

Tabela nr 2: Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2021 r.

Nazwa zadania	Ilość warsztatów	Ilość uczestników	Kwota wydatkowana ze środków PFRON
Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	2	86 uczestników	1 865 856,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej określa ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.

Maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatu ze środków PFRON wynosi 90% całkowitych kosztów (art. 68c ust. 1 ustawy), pozostałe 10% kosztów działalności współfinansowane jest ze środków samorządu powiatowego (art. 10b ustawy), co stanowi kwota 207 317,34 zł (86 784,00 zł – WTZ w Pyskowicach, 120 533,34 zł – WTZ w Knurowie).

Wysokość środków finansowych przekazywanych przez PFRON na działalność WTZ określa corocznie Zarząd PFRON. W roku 2021 kwota rocznego utrzymania uczestnika w WTZ wynosiła 21 696,00 zł miesięcznie.

Należy zaznaczyć, że Powiat Rybnicki oraz Powiat Mikołowski których mieszkańcy uczestniczą w WTZ w Knurowie, na mocy zawartych porozumień, ponoszą koszty ich uczestnictwa ze środków własnych (10%). Ponadto Powiat Gliwicki ponosi koszty ze środków własnych, uczestnictwa 17 naszych mieszkańców w WTZ na terenie innych powiatów.

W zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2021 r. uczestniczyło łącznie 103 mieszkańców Powiatu Gliwickiego, w tym:

- 86 osób uczestniczyło w WTZ działających na terenie Powiatu Gliwickiego,
- 17 osób uczestniczyło w WTZ działających na terenie innych powiatów, w tym 1 osoba w Powiecie Rybnickim, 1 osoba w Zabrze i 15 osób w Gliwicach.

1.2 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudniania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach to:

- a) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,
- b) przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- c) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- d) badania lekarskie, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Tabela nr 3: Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w 2021 r. – Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach.

L.p.	Nazwa zadania	Kwota wydatkowana w 2021 r.	Liczba osób objętych aktywizacją
1.	Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	25 214,29 zł	1
2.	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych	2 867,64 zł	1
3.	Badania lekarskie	385,00 zł	1
Razem		28 466,93 zł	3

Źródło: Sprawozdanie PUP w Gliwicach za 2021 r.

1.3. Przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnościami.

Informacje w zakresie praw i uprawnień udzielane są osobom z niepełnosprawnościami indywidualnie przez prawnika zatrudnionego przez PCPR w Gliwicach oraz pracowników Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych i Starszych w trakcie spotkań indywidualnych oraz telefonicznie.

W celu dotarcia do jak najszerszej rzeszy osób zainteresowanych wsparciem i pomocą współpracujemy z Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego.

Osoby z niepełnosprawnościami mające dostęp do Internetu mogą wszelkie informacje dotyczące możliwości skorzystania z przysługujących uprawnień, w tym dofinansowania ze środków PFRON znaleźć na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach: www.pcpr-gliwice.pl oraz w BIP: <http://bip.pcprgliwice.powiatgliwicki.finn.pl/>

Strona internetowa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zapewnia dostępność osobom z niepełnosprawnościami zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

1.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na wielu obszarach wsparcia i pomocy osobom z niepełnosprawnościami ściśle współpracuje z 6 organizacjami pozarządowymi, działającymi na terenie Powiatu Gliwickiego.

Współpraca dotyczy ograniczania skutków niepełnosprawności członków tych organizacji, w tym także działalności zmierzającej do zapewnienia równego dostępu do zatrudnienia osobom z niepełnosprawnościami, zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez brak możliwości dostępu do otwartego rynku pracy.

1.5. Współpraca z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowa Rada jest organem opiniodawczo – doradczym w sprawach dotyczących niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu. Zarządzeniem Nr 66/2019 Starosty Gliwickiego z dnia 10 października 2019 roku została powołana Rada na lata 2019 – 2023. Członkowie Rady są przedstawicielami poniższych podmiotów:

- Urząd Miejski w Pyskowicach,
- Urząd Miejski w Sośnicowicach,
- Polski Związek Niewidomych, Okręg Śląski Koło Gliwice,
- Stowarzyszenie Moja Gmina Nasz Powiat w Gierattowicach,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Knurowie.

Zakres działań Powiatowej Rady obejmuje:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością
 - realizacji praw osób z niepełnosprawnością,
- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością,
- ocena realizacji programów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością.

1.6. Programy realizowane w 2021 r. na rzecz osób niepełnosprawnych dofinansowane ze środków PFRON – wynikające z art. 47 ustawy.

• Pilotażowy program „Aktywny samorząd”.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” realizowany jest nieprzerwanie od 2012 roku na podstawie umowy zawartej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Śląski a Powiatem Gliwickim. Zadania oraz kwoty na ich realizację ze środków PFRON określone są corocznie w aneksach do umowy.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek osoby z niepełnosprawnością, zawierający uzasadnienie wskazujące na związek pomiędzy udzieleniem dofinansowania z możliwością realizacji celów programu. Corocznie Zarząd PFRON przyjmuje kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące Realizatorów programu „AS”.

Tabela nr 4: Zadania realizowane w ramach „AS” oraz kwoty wydatkowane w roku 2021 r.

Lp.	Obszar programu	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana
Moduł I:					
1.	A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	7	0	7	34 874,00 zł
2.	A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	2	2	0	0
3.	A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,	1	0	1	1 886,00 zł
4.	A Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,	0	0	0	0
5.	B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	9	2	7	36 819,00 zł
6.	B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	1	0	0
7.	B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	3	0	3	20 550,00 zł
8.	B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	6	0	6	21 533,00 zł

9.	B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	0	0	0	0
10.	C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	4	0	4	64 000,00 zł
11.	C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	0	0	0	0
12.	C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności	9	0	9	433 819,87 zł
13.	C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	1	0	1	5 600,00 zł
14.	C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	1	0	1	6 300,00 zł
15.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka	4	1	3	2 250,00 zł
	RAZEM	48	6	42	627 631,87 zł
16.	Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	26	1	25	107 422,00 zł
kwota wydatkowana w 2021 r.					735 053,87 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Tabela nr 5: Dofinansowanie w ramach Modułu I programu „AS” w podziale na gminy Powiatu Gliwickiego w 2021 r.

Lp.	Obszar programu	Gmina	Ilość dofinansowanych wniosków w roku 2021	Przyznana kwota dofinansowania
1.	A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	Knurów	1	3 999,00 zł
		Gierałtowiec	1	3 400,00 zł
		Pyskowice	1	4 080,00 zł
		Pilchowice	2	10 000,00 zł
		Wielowieś	2	13 395,00 zł
2.	A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,	Knurów	1	1 886,00 zł
3.	B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	Knurów	3	14 330,00 zł
		Wielowieś	1	4 049,00 zł
		Rudziniec	1	3 141,00 zł
		Pyskowice	2	15 299,00 zł
4.	B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	Knurów	2	13 050,00 zł
		Pyskowice	1	7 500,00 zł
5.	B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	Knurów	2	7 329,00 zł
		Pyskowice	1	4 000,00 zł
		Rudziniec	1	4 000,00 zł
		Sośnicowice	1	2 204,00 zł
		Toszek	1	4 000,00 zł
6.	C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	Knurów	2	29 000,00 zł
		Pyskowice	2	35 000,00 zł
7.	C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	Knurów	3	68 100,00 zł
		Rudziniec	1	18 000,00 zł
		Sośnicowice	2	36 269,87 zł
		Toszek	2	165 200,00 zł
		Wielowieś	1	146 250,00 zł

8.	C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	Gierałtowice	1	5 600,00 zł
9.	C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	Knurów	1	6 300,00 zł
10.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka	Knurów	2	1 465,00 zł
		Sośnicowice	1	785,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Tabela nr 6: Dofinansowanie w ramach Modułu II programu „AS” w podziale na gminy Powiatu Gliwickiego w 2021 r.

Nazwa zadania	Gmina	Ilość dofinansowanych wniosków w roku 2021	Przyznana kwota dofinansowania
Pilotażowy program „Aktywny samorząd” Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	Pyskowice	5	16 160,00 zł
	Pilchowice	5	17 160,00 zł
	Knurów	9	51 492,00 zł
	Gierałtówice	3	11 340,00 zł
	Rudziniec	3	11 270,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

1.7. Dodatkowe działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2021 roku.

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przystąpiło do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021. Rada Powiatu Gliwickiego w dniu 25 marca 2021 r. podjęła Uchwałę nr XXVI/211/2021 o realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Z Programu skorzystało 21 mieszkańców Powiatu Gliwickiego, których wspierało 18 asystentów. Łączna kwota wydatkowana w 2021 r. wyniosła 131 403,41 zł.

Program dedykowany był dla dzieci do 16 r. ż., pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych. Dostępność usług asystenta przyczyniła się do umożliwienia prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia, a co za tym idzie dążenia do poprawy ich funkcjonowania. Uczestnik programu za usługi asystenta nie ponosił żadnej odpłatności.

Powyższe usługi w szczególności polegały na: wyjściu, powrocie i dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce, dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne, zakupach z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji, załatwieniu spraw urzędowych, nawiązaniu kontaktu z różnego rodzaju organizacjami, korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, wystawy, itp.).

2. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w oparciu o art. 19 pkt 17 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zobowiązane jest do sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej Wojewodzie Śląskiemu.

Sprawozdawczość przekazywana jest w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna).

Tabela nr 7: Sporządzane sprawozdania w 2021 r.

Miesięcznie	Kwartalnie	Półrocznie	Rocznie
<ul style="list-style-type: none"> – Rejestr wolnych miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – Zapotrzebowanie na środki z programu „500+” – Sprawozdanie z realizacji programu „500+” – Zapotrzebowanie na środki z programu „300+” – Sprawozdanie z realizacji programu „300+”. 	<ul style="list-style-type: none"> – Meldunek kwartalny MK1/MK2, – Zbiory centralne programu SI Pomost, – Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON, – Zapotrzebowanie na dotacje z rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na finansowanie zadań z pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – MPiPS-03, – Składki zdrowotne, – Składki emerytalno-rentowe, – Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, – Sprawozdanie dotyczące programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, – Liczba dzieci w pieczy zastępczej własne i obce. 	<ul style="list-style-type: none"> – MPiPS-05, – Ocena zasobów pomocy społecznej – art. 16a ustawy o pomocy społecznej, – Przemoc w rodzinie, – MPiPS-03, – Składki zdrowotne, – Składki emerytalno-rentowe, – Zapotrzebowanie na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Sporządza się także sprawozdania jednorazowe w bardzo krótkich terminach ustalanych przez Śląski Urząd Wojewódzki. W szczególności w 2021 r. sprawozdania te dotyczyły stanu zakażeń Covid-19. Było to sprawozdanie pt.: „Wychowankowie i personel objęty kwarantanną lub izolacją w pieczy zastępczej”.

Pozostała sprawozdawczość Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach dotyczy sprawozdań wykonywanych dla Głównego Urzędu Statystycznego, jak również przekazywania poprzez system teleinformatyczny SI KR D informacji dotyczących Karty Dużej Rodziny. Należy zaznaczyć, że Powiat Gliwicki takiej Karty nie prowadzi.

Współpraca z Wydziałem Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gliwicach w zakresie sprawozdawczości dotyczyła:

- miesięcznego przekazywania zweryfikowanych informacji o liczbie osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie, wg stanu na pierwszy dzień każdego miesiąca,
- miesięcznego weryfikowania pod względem merytorycznym tabeli: „Informacja o domach pomocy społecznej” wg stanu na ostatni dzień każdego miesiąca,
- danych do sprawozdania rzeczowo-finansowego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

3. Sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie zasobów pomocy społecznej.

Na podstawie art.16 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Zgodnie z art.16a ust.4 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w 2021 r. ww. ocena została omówiona na posiedzeniu Komisji Zdrowia i Wsparcia Rodziny i przedstawiona na kwietniowej sesji Rady Powiatu Gliwickiego.

4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie.

Zgodnie z art. 20 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W Powiecie Gliwickim w 2021 r. funkcjonował jeden ośrodek wsparcia tego typu prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie. Ośrodek realizował powyższe zadanie na zlecenie Powiatu Gliwickiego, zgodnie z umową zawartą w dniu 29 grudnia 2020 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: „Prowadzenie ośrodka wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy dla 50 osób z zaburzeniami psychicznymi, na terenie Powiatu Gliwickiego”.

Koszt utrzymania Środowiskowego Domu Samopomocy w całości finansowany jest ze środków budżetu państwa.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie ma charakter ponadlokalny i oferuje specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie dziennej dla 50 osób.

Oferta usług kierowana jest przede wszystkim do osób, które mają trudności w samodzielnym przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, w tym w odnalezieniu się w środowisku rodzinnym i społecznym. Dom zapewnia także rehabilitację dostosowaną do indywidualnych potrzeb każdego uczestnika. Osobami uprawnionymi do korzystania z oferty Środowiskowego Domu Samopomocy

w Knurowie są:

- osoby z diagnozą zaburzeń psychicznych,
- osoby niepełnosprawne intelektualnie.

W przypadku wolnych miejsc do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie mogą być kierowane także osoby spoza Powiatu Gliwickiego. Warunkiem wydania skierowania dla tych osób jest porozumienie zawarte z lokalnymi jednostkami samorządu terytorialnego, dotyczące przyjęcia do realizacji zadań w formie zapewnienia specjalistycznych usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Knurowie. Takie porozumienia zawarto z następującymi podmiotami:

- 1) Miasto Gliwice – Porozumienie Nr rpu.00315.2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie powierzenia Powiatowi Gliwickiemu do realizacji zadania publicznego polegającego na objęciu mieszkańców Miasta Gliwice usługami świadczonymi przez Ośrodek M. B. Uzdrawienie Chorych Caritas Archidiecezji Katowickiej – Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie w 2021 r. Skorzystało **12** mieszkańców Gliwic.

- 2) Powiat Rybnicki – Porozumienie Nr rpu.00311.2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie powierzenia Powiatowi Gliwickiemu do realizacji zadania publicznego polegającego na objęciu mieszkanek Powiatu Rybnickiego usługami świadczonymi przez Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych Caritas Archidiecezji Katowickiej – Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie w 2021 r.
Skorzystała **1** osoba.
- 3) Gminą Ornontowice – Porozumienie Nr rpu.00133.2021 z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie kierowania mieszkańców Gminy Ornontowice do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie. W 2021 r. żaden mieszkaniec Gminy Ornontowice nie korzystał z usług ww. Domu.

5. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej: „Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej”.

Domy Pomocy Społecznej zapewniają swoim mieszkańcom usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających. Organizacja domów pomocy społecznej, zakres i poziom usług przez nie świadczonych uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Na terenie Powiatu Gliwickiego w 2021 r. funkcjonowało 5 ponadlokalnych domów pomocy społecznej:

- 2 prowadzone przez Powiat Gliwicki,
- 3 prowadzone przez podmioty niepubliczne na zlecenie Powiatu Gliwickiego, na podstawie umów o realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Łączna liczba miejsc statutowych we wszystkich pięciu domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła **405** miejsc.

Wykaz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Powiat Gliwicki w 2021 r.

- 1) Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” przy ul. Kozielskiej 1 w Sośnicowicach – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (dziewcząt i kobiet). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2021 r. – **4797,82 zł.**
- 2) Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” przy ul. Knurowskiej 13 w Kuźni Nieborowskiej – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2021 r. – **4932,49 zł.**

Wykaz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych na zlecenie Powiatu Gliwickiego w 2021 r.

- 3) Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zakon O.O. Kamilianów przy ul. Damrota 7 w Pilchowicach – przeznaczony dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (chłopcy). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2021 r. – **4320,69 zł.**
- 4) Dom Pomocy Społecznej „Caritas” Diecezji Gliwickiej przy ul. Wiejskiej 42a w Wiśniczach, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2021 r. – **4 629,64 zł.**
- 5) Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej przy ul. Szpitalnej 29 w Knurowie – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (kobiet i mężczyzn). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2021 r. – **4264,46 zł.**

Tabela nr 8: Liczba miejsc statutowych, liczba mieszkańców oraz liczba osób oczekujących na umieszczenie w poszczególnych Domach Pomocy Społecznej – stan na dzień 31.12.2021 r.

L.p.	DPS	Liczba miejsc statutowych	Liczba mieszkańców		Liczba oczekujących na umieszczenie
			liczba kobiet	liczba mężczyzn	
1.	DPS „Ostoja” w Sośnicowicach	124	122	0	0
2.	DPS „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej	51	0	51	0
3.	DPS Wiśnicze	80	43	33	0
4.	DPS w Pilchowicach	60	0	60	0
5.	DPS w Knurowie	90	45	45	2

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

W 2021 roku, po raz pierwszy od dłuższego czasu, nastąpił spadek liczby osób zainteresowanych umieszczeniem w Domach Pomocy Społecznej. W Powiecie Gliwickim wolne miejsca dostępne były w DPS w Wiśnicach oraz w DSP „Ostoja” w Sośnicowicach. Na dzień 31.12.2021 r. brak było osób oczekujących na umieszczenie w czterech z pięciu domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Gliwickiego.

Tryb i zasady kierowania do Domów Pomocy Społecznej reguluje art. 54 i 59 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Poniższa tabela obrazuje ruch mieszkańców w poszczególnych DPS-ach na terenie Powiatu Gliwickiego w 2021 roku.

Tabela nr 9: Liczba przyjętych w ciągu 2021 r. mieszkańców w poszczególnych DPS-ach.

L.p.	DPS	Liczba mieszkańców przyjętych w ciągu 2021 r.	
		wg starych zasad	wg nowych zasad
1.	DPS „Ostoja” w Sośnicowicach	1	2
2.	DPS „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej	0	3
3.	DPS Wiśnicze	0	23
4.	DPS w Pilchowicach	0	2
5.	DPS w Knurowie	1	10

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Tabela nr 10: Liczba mieszkańców, którzy w ciągu 2021 r. opuścili poszczególne DPS-y.

L.p.	DPS	Liczba mieszkańców opuszczających DPS w ciągu 2021 r.			
		przeniesienie do innego DPS	powrót do rodziny	usamodzielnienie/rezygnacja	zgon
1.	DPS „Ostoja” w Sośnicowicach	0	0	0	4
2.	DPS „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej	0	0	0	2
3.	DPS Wiśnicze	1	0	0	16
4.	DPS w Pilchowicach	0	0	0	1
5.	DPS w Knurowie	1	4	1	1

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, według zasad określonych w art. 60-64 ww. Ustawy.

Ustalenie odpłatności dla osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. reguluje art. 87 ust 8 Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W oparciu o ten przepis Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach wydaje decyzje o odpłatności, która ustalana jest w wysokości nie większej niż 70% dochodu mieszkańca oraz części finansowanej z budżetu Państwa do wysokości średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji. W 2021 r. dotacja ta wynosiła 2991,11 zł na mieszkańca.

Tabela nr 11. Liczba wydanych decyzji administracyjnych dotyczących umieszczenia, kierowania oraz naliczania opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego w 2021 r.:

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji administracyjnych w roku 2021
Umieszczających w DPS	37
Dotyczących odpłatności za pobyt w DPS (zmiany, uchylenia, ustalenia odpłatności)	146
Inne (wygaszające/uchylające/zmieniające termin obowiązywania/zawieszające/umarzające postępowanie)	35

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

Obsługę finansową Domów Pomocy Społecznej prowadzi Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gliwicach, natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością 5 domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego.

W 2021 r. sporządzony został dokument: „Analiza zatrudnienia w DPS „Ostoja” i DPS „Zameczek” pod kątem spełniania standardów, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej”.

Niniejszą analizę przeprowadzono w oparciu o posiadaną dokumentację, tj. m.in. wykaz etatów przekazany przez Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gliwicach oraz odpowiedzi z obu domów pomocy społecznej w sprawie liczby pracowników i etatów w Dziale Terapeutyczno-Opiekuńczym i Zespole Opiekuńczo-Terapeutycznym.

Także we współpracy Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, sporządzono dokument odnoszący się do sytuacji dwóch domów pomocy społecznej, będących jednostkami Powiatu Gliwickiego, tj. Domu Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach oraz Domu Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej. W opracowanym materiale zebrane zostały informacje dotyczące, m.in. warunków lokalowych, listy osób oczekujących na przyjęcie, odpłatności za pobyt, zatrudnienia, wynagrodzenia, ponoszonych nakładów finansowych oraz wskazano szanse i zagrożenia dla dalszego funkcjonowania obu domów. Dokument został przedstawiony Zarządowi Powiatu Gliwickiego i Komisji Zdrowia i Wsparcia Rodziny.

Pandemia koronawirusa znacznie wpłynęła na sposób funkcjonowania domów pomocy społecznej. W sytuacji tej zostały wdrożone działania, które miały zapewnić bezpieczeństwo mieszkańcom i pracownikom DPS, a także umożliwić funkcjonowanie domów pomocy społecznej na dotychczasowym poziomie. W tym celu w domach pomocy społecznej wprowadzono, m.in. procedury odwiedzin z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności lub też ich czasowego zawieszenia, czasowe ograniczenie aktywności mieszkańców poza terenem DPS oraz wdrożono program szczepień ochronnych mieszkańców i pracowników.

ZESPÓŁ DS. ŚWIADCZEŃ, ZESPÓŁ DS. RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ oraz ZESPÓŁ DS. INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ I USAMODZIELNIEŃ

1. Zadania Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej obejmują następujące obszary działań:

a) Pozyskiwanie kandydatów na opiekunów zastępczych, a w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej poprzez szczegółowe rozpoznanie sytuacji i warunków osób kandydujących do pełnienia pieczy zastępczej, a następnie po pozytywnej wstępnej weryfikacji, skierowanie kandydatów do odbycia szkolenia,
- organizowanie szkoleń dla ww. kandydatów.

b) Współpraca z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz na rzecz poprawy sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej poprzez:

- bieżącą współpracę z ww. środowiskami pieczy zastępczej (utrzymywanie kontaktu telefonicznego, osobistego, w tym wizyty w miejscu zamieszkania rodziny),
- zapewnianie opiekunom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonywanie oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

2. Zadania Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Usamodzielnień obejmują następujące obszary działań:

- poszukiwanie i pozyskiwanie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny, w tym monitorowanie sytuacji rodziny pochodzenia.
- udział w posiedzeniach dotyczących zasadności pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- bieżąca współpraca z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej.
- monitorowanie sytuacji życiowej usamodzielnianych wychowanków, w tym edukacyjnej oraz wspieranie ich w realizacji życiowych planów.
- określanie zasadności przyznania pomocy na zagospodarowanie i usamodzielnienie oraz weryfikacja prawidłowego wydatkowania ww. pomocy.

3. Zadania Zespołu ds. Świadczeń obejmują następujące obszary działań:

- prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania świadczeń rodzinom zastępczym, rodzinnym domom dziecka oraz usamodzielnianym wychowankom.
- prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, w zakładzie opiekuńczo – leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno–opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.
- prowadzenie postępowań w sprawie przyznania świadczenia „Dobry start” dla wychowanków i usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu Powiatu Gliwickiego.
- prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej oraz wychowankom placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
- przygotowywanie list wypłat świadczeń i dodatków dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

- f) kompletowanie i prowadzenie dokumentacji niezbędnej do zawarcia porozumień między powiatami w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie i wychowanie.
- g) przygotowanie począwszy od lipca 2020 r. comiesięcznych wykazów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które następnie przekazywane są do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach celem przyznania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka prawa do Polskiego Bonu Turystycznego, informowanie osób uprawnionych o procedurze przyznania oraz skorzystaniu z Polskiego Bonu Turystycznego.
- h) prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie umieszczania oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Gliwickiego
- i) realizacja zadań dotyczących udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy oraz mających trudności w integracji ze środowiskiem.

• **Realizacja zadań własnych powiatu z zakresu pieczy zastępczej.**

1. Ewaluacja realizacji „3-letniego powiatowego Programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2021-2023”, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Od 2021 r. obowiązywał opracowany przez PCPR w Gliwicach „3-letni powiatowy Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2021-2023”, który został przyjęty do realizacji na mocy Uchwały Nr XXVII/217/2021 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 29.04.2021 r.

W 2021 r. w związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa realizacja Programu z racji występujących obostrzeń była utrudniona. Nie prowadzono na szeroką skalę, jak miało to miejsce w latach poprzednich, kampanii promującej ideę rodzicielstwa zastępczego. Skutkowało to zmniejszeniem liczby kandydatów na rodziców zastępczych i tym samym mniejszą liczbą zawiązyanych nowych środowisk zastępczych.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

a) rodzinna piecza zastępcza:

W roku 2021 pod opieką PCPR w Gliwicach funkcjonowało **113 rodzin** sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w których wychowywało się **174 dzieci** (wg stanu na dzień 31.12.2021 r.). Wśród nich wyróżniamy:

- **64** spokrewnionych rodzin zastępczych (w których było 84 dzieci),
- **39** niezawodowych rodzin zastępczych (w których było 53 dzieci),
- **3** zawodowe rodziny zastępcze (w których było 9 dzieci),
- **1** zawodową rodzinę zastępczą specjalistyczną (w której było 2 dzieci),
- **4** zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (w których było 15 dzieci),
- **2** rodzinne domy dziecka (w których było 11 dzieci).

W omawianym okresie w Powiecie Gliwickim powstało **16** nowych rodzin zastępczych, w tym **9** rodzin zastępczych spokrewnionych, **7** rodzin zastępczych niezawodowych.

W okresie sprawozdawczym **49** dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą z następujących powodów:

- powrót do rodziny naturalnej – 9 dzieci,
- rozpoczęcie procesu usamodzielnienia przez wychowanków rodzin zastępczych – 15 wychowanków,
- umieszczenie w innej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – 13 dzieci,
- umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 11 dzieci.

b) instytucjonalna piecza zastępcza:

W roku 2021 zrealizowano **7** postanowień Sądu Rodzinnego w sprawie zabezpieczenia **10** dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dzieci te otrzymały skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem gliwickim. Łącznie w placówkach znajdujących się poza Powiatem Gliwickim przebyło **43** wychowanków. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 12: Dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego umieszczone w placówkach na terenie innych powiatów w 2021 r.

Powiat	Nazwa placówki	Liczba dzieci
Miasto Gliwice	Dom Dziecka Nr 2 w Gliwicach	1
Powiat Raciborski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Kuźni Raciborskiej	3
	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Raciborzu	3
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Samborowicach	6
Powiat Pszczyński	CWDiR „Przystań”	2
Powiat Lubliniecki	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Lublińcu	2
Powiat Opatowski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Opatowie	3
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	2
Powiat Miechowski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Miechowie	10
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Miechowie	2
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Miechowie	4
Województwo Podkarpackie	Regionalna Placówka Opiekuńczo–Terapeutyczna w Jarostawiu	3
Województwo Śląskie	Regionalna Placówka Opiekuńczo–Terapeutyczna w Bytomiu	2
Ogółem		43

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach i WES Starostwa Powiatowego w Gliwicach za 2021 r.

Na podstawie art. 191 ust.1 pkt.5 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z innym powiatem, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W 2021 r. na podstawie zawartych porozumień pomiędzy powiatami - w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Gliwickiego przebywało **55** dzieci/ pełnoletnich wychowanków pochodzących z innych powiatów.

Natomiast **37** dzieci/pełnoletnich wychowanków pochodzących z terenu Powiatu Gliwickiego przebywało w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie innych powiatów.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej zlokalizowanej na terenie innych powiatów w ciągu całego 2021 r. przebywało **43** dzieci/pełnoletnich wychowanków pochodzących z terenu Powiatu Gliwickiego.

W 2021 r. Powiat Gliwicki zawarł **28** nowych porozumień z innymi powiatami.

Tabela nr 13: Dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w 2021 r.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci
Miasto Bytom	2
Miasto Chorzów	2
Powiat Rybnicki	3
Powiat Kluczborski	1
Powiat Kłodzki	4
Powiat Lubliniecki	1
Powiat Myślenicki	1
Powiat Raciborski	3

Powiat Prudnicki	2
Powiat Radomski	1
Powiat Żarski	2
Miasto Gliwice	7
Powiat Opoczyński	1
Powiat Strzelecki	2
Powiat Tarnogórski	4
Powiat Pszczyński	1
RAZEM	37

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach i WES Starostwa Powiatowego w Gliwicach za 2021 r.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

W 2021 r. Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Usamodzielnień wspierał proces usamodzielnienia łącznie **74** wychowanków, z których **48** pochodziło z rodzinnej pieczy zastępczej, **25** z placówek opiekuńczo-wychowawczych i **1** z innych form zabezpieczenia, np. młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Wsparcie, o którym mowa powyżej obejmowało głównie pomoc w aktualizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU), dokonywanie oceny etapowej realizacji tego programu, pomoc w otrzymaniu przysługującej pomocy, monitorowanie uczęszczania przez wychowanków do szkoły i kontynuowania nauki, a także popieranie wniosków usamodzielnianych wychowanków o przydział mieszkań z zasobów gminy.

4. Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Finansowanie pomocy dla usamodzielnianych wychowanków pod względem administracyjnym realizowane jest przez Zespół ds. Świadczeń.

Realizacja świadczeń w 2021 r. dla osób usamodzielnianych oparta była o przepisy:

- obowiązującej od dnia 01.01.2012 r. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U z 2018 r., poz. 1358),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2021 r, poz. 893),
- Rozporządzenie z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r. poz. 954),

Usamodzielnianym wychowankom, którzy opuścili rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczą wychowawczą, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, przysługują następujące formy pomocy:

- na kontynuowanie nauki,
- na usamodzielnienie,
- na zagospodarowanie.

Tabela nr 14: Finansowanie pomocy dla usamodzielnianych wychowanków w 2021 r.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba osób którym udzielono pomocy	Pomoc na kontynuowanie nauki	Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie
Wychowankowie rodzin zastępczych	48	36	25	23
Wychowankowie Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	25	17	12	9
Wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego	1	1	0	0
OGÓŁEM	74	54	37	32

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

W 2021 roku liczba usamodzielnianych wychowanków, korzystających z pomocy PCPR w Gliwicach wyniosła łącznie **74** osób, z których tylko **1** osoba otrzymała pomoc dla osób usamodzielnianych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej pozostałe w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Łączna kwota pomocy wyniosła **509 522,19 zł**.

5. Realizacja zadań wynikających z art. 193 oraz art. 194 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2021 r. PCPR w Gliwicach przeprowadziło **222** postępowania administracyjne w sprawie obowiązku ponoszenia odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnej (obowiązek określony jest w art. 193 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.).

Zasady i szczegółowe warunki odstępowania, naliczania, umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej określone są w Uchwale Rady Powiatu Gliwickiego Nr XVIII/158/2016 z dnia 22.06.2016 r. w powyższej sprawie.

Decyzje administracyjne w sprawie obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej wydawane są w oparciu o zgromadzoną dokumentację dotyczącą sytuacji socjalno-bytowej osób zobowiązanych.

Tabela nr 15: Liczba przeprowadzonych postępowań dotyczących obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2021 r.

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
Odstąpienia od ustalenia opłaty	199
Zobowiązania całkowite lub częściowe do ponoszenia opłaty	2
Inne (decyzje związane z odpłatnością: umorzenia, uchYLENIA, rozkładanie na raty, zmiany decyzji itp.)	21
OGÓŁEM	222

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

Zgodnie z powyższą tabelą, w **199** przypadkach odstąpiono od naliczenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W **2** przypadkach zobowiązano do ponoszenia całkowitej lub częściowej opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W **4** przypadkach naliczone opłaty zostały umorzone ze względu na zmianę sytuacji dochodowej oraz osobistej osób zobowiązanych.

W **8** przypadkach odmówiono rodzicom odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.

W 7 przypadkach postępowania w sprawie odpłatności były umarzane, z powodu m.in.: pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz zmiany sytuacji dochodowej rodziców.

6. Trudności w prowadzeniu postępowań.

- Brak aktualnych adresów pobytu rodziców, gdyż nie poinformowali o jego zmianie oraz nie nawiązali kontaktu z pracownikiem PCPR w Gliwicach lub pracownikiem socjalnym lokalnego OPS. Celem ustalenia miejsca zamieszkania kierowane były zapytania do: Urzędów Gmin, Powiatowych Urzędów Pracy, Urzędów Skarbowych, Urzędów Miejskich, lokalnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Komisariatów Policji a także rodzin zastępczych, w których umieszczone są dzieci z Powiatu Gliwickiego. W przypadku, kiedy nie ustalono faktycznego miejsca pobytu, występowano do sądów o ustalenie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, co spowodowało poniesienie dodatkowych kosztów (wynagrodzenia).
- Brak współpracy rodziców, którzy pomimo wszczęcia postępowania nie zgłaszali się w siedzibie Centrum. W konsekwencji występowano do lokalnych ośrodków pomocy społecznej z prośbami o sporządzenie wymaganej dokumentacji.
- Brak możliwości ustalenia faktycznej sytuacji dochodowej rodziców biologicznych (brak odpowiedzi z zakładów pracy, co powodowało konieczność ustalania dochodu brutto osób na podstawie informacji z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych).

7. Dodatek wychowawczy oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty dla dzieci w pieczy zastępczej z Programu 500+.

W ciągu 2021 r. rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego wypłacono dodatek wychowawczy oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty w następującej wysokości:

- a) kwotę **865 390,80 zł** dla **202** dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
- b) kwotę **12 354,90 zł** dla **2** dzieci przebywających w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie.

8. Świadczenie „Dobry start”.

W związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U z 2021 r. poz. 1092) przysługującego wychowankom pieczy zastępczej oraz usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej, w 2021 r. realizacją i wypłatą świadczenia zajmował się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

9. POLSKI BON TURYSYCZNY

W okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. przekazano do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach 12 miesięcznych wykazów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, celem przyznania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka prawa do Polskiego Bonu Turystycznego.

Na bieżąco także informowano osoby uprawnione o procedurze przyznania oraz skorzystaniu z Polskiego Bonu Turystycznego.

10. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

W 2021 r. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmował następujące inicjatywy mające na celu tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka:

a) promowanie idei rodzicielstwa zastępczego:

- publikacje w lokalnej prasie na temat rodzicielstwa zastępczego,
- kampania promocyjna „Szukam domu” (dostarczenie ulotek);

b) działania wspierająco-integrujące:

- we wrześniu 2021 r. PCPR w Gliwicach wspólnie z DPS „Zameczek” oraz uczestnikami Projektu „Wsparcie na starcie” zorganizowało Piknik rodzinny „Pożegnanie lata” dla rodzin zastępczych, mieszkańców DPS i uczestników ww. Projektu,
- w okresie Świąt Bożego Narodzenia odbyła się impreza mikołajkowa, przygotowane w ramach Projektu „Wsparcie na starcie”, podczas której wychowankowie pieczy zastępczej otrzymali bogate paczki od Świętego Mikołaja ufundowane przez licznych sponsorów,
- prowadzenie dwóch grup wsparcia dla rodziców zastępczych (do czasu wprowadzenia obostrzeń związanych z epidemią koronawirusa).

c) wsparcie rodzin pomocowych:

W 2021 r. ze wsparcia rodziny pomocowej skorzystały trzy środowiska rodzinnej pieczy zastępczej, tj. dwie spokrewnione rodziny zastępcze oraz rodzinny dom dziecka. Osoby pełniące funkcję rodziny pomocowej posiadały odpowiednie kwalifikacje i warunki do realizacji ww. zadania. Przyczynami skorzystania ze wsparcia rodzin pomocowych były nieprzewidziane trudności występujące w spokrewnionych rodzinach zastępczych oraz urlop wypoczynkowy prowadzących rodzinny dom dziecka.

11. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2021 r. na terenie Powiatu Gliwickiego funkcjonowała jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego, tj. Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie. Ww. placówka jest powiatową jednostką organizacyjną, działającą w oparciu o własny statut i regulamin oraz między innymi o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2021 r. w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie przebywało łącznie **7** wychowanków, z których **5** było pełnoletnich.

Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie w 2021 r. współpracował z PCPR w Gliwicach w zakresie dokonywania okresowej oceny sytuacji dzieci i aktualizowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 6/2021 Starosty Gliwickiego z dnia 16 lutego 2021 r. średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie w 2021 r. wynosiły **3 539,33 zł.**

12. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Działania dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, określa *Procedura kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach* przyjęta Zarządzeniem Nr 13/2013 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z dnia 29.11.2013 r.

a) nabór i kwalifikacja wstępna kandydatów.

W 2021 r. dokonano weryfikacji **12 rodzin** kandydujących do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Na zlecenie sądów rodzinnych w 2021 r. rozpoznano możliwość pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej i zaopiniowano kandydatury dla **5 rodzin.**

b) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej.

W 2021 r. PCPR w Gliwicach prowadziło działalność konsultacyjno-diagnostyczną, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 12 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez szczegółowe rozpoznanie sytuacji i warunków osób kandydujących do pełnienia pieczy zastępczej. Następnie osoby, które przeszły pozytywnie wstępną weryfikację, skierowane zostały do odbycia szkolenia organizowanego przez PCPR w Gliwicach.

c) organizacja szkoleń dla kandydatów w 2021 r.

Zgodnie z art. 43 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Gliwicach kieruje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka na specjalistyczne szkolenie, po przeprowadzeniu oceny pod względem spełniania wymaganych warunków. W 2021 r. zgodnie z umową Nr PCPR/1161/1/2021 z dnia 04.03.2021 r. kandydaci na rodziny zastępcze byli kierowani do Śląskiego Oddziału Terenowego Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu-Stolarzowicach, który przeprowadza stosowne szkolenie. W 2021 r. wydano 13 zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, 1 potwierdzające rodzinę zastępczą na szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego i **1** rodzinę zastępczą na szkolenie dla kandydatów na zawodową rodzinę zastępczą.

13. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

a) grup wsparcia.

W 2021 roku kontynuowała swoją działalność sformalizowana grupa wsparcia dla rodzin zastępczych, wspierana organizacyjnie przez psychologów PCPR w Gliwicach.

b) specjalistycznego poradnictwa.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzona jest w PCPR w Gliwicach przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

W 2021 r. pomoc interwencyjna, konsultacje, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne dla rodzin zastępczych świadczone były zarówno w siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR, jak i w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, jeżeli zachodziła taka potrzeba.

W 2021 roku odbyło się łącznie **24 konsultacji w środowisku**. Udzielono ogółem **249 konsultacji dla 123 osób z rodzin zastępczych**, w tym **105 konsultacji dotyczyło dzieci** umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Osoby sprawujące pieczę zastępczą miały zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. W ramach poradnictwa prawnego odbyło się **9 konsultacji**, z których skorzystało **7 osób**.

14. Prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46.

Zgodnie z art. 46 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Starosta prowadzi rejestr danych o osobach:

- a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej corocznie aktualizuje rejestry, o których mowa powyżej i przekazuje w imieniu Starosty Gliwickiego do Sądu Rejonowego w Gliwicach. W 2021 r. aktualizacja odbyła się w dniu 25.05.2021 r.

15. Współpraca z właściwymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie dotyczącym dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje na bieżąco z przedstawicielami gminnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu gliwickiego. Współpraca ta dotyczy w dużej mierze pracy przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej z rodzicami dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Szczególnie istotnym elementem jest określenie efektów tej pracy, czynionych przez rodziców zmian i podejmowanych przez nich działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej. Ponadto przedstawiciele ośrodków uczestniczą w miarę potrzeb w posiedzeniach do spraw oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W roku 2021 odbyły się 4 spotkania z Kierownikami/Dyrektorami ww. OSP-ów w celu bieżącego omawiania spraw i kwestii pozostających w kręgu zainteresowania wszystkich jednostek, poprawy wzajemnych relacji zawodowych oraz ułatwieniu przepływu informacji między instytucjami. Kolejne spotkania zostały odwołane z powodu zagrożenia epidemiologicznego.

16. Kontrole rodzin sprawujących rodzinne formy pieczy zastępczej.

Zgodnie w Ustawą z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 poz. 1188) na Zarząd Powiatu Gliwickiego został nałożony obowiązek sprawowania kontroli nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (art. 38b ust. 1).

W związku z tym Zarząd Powiatu Gliwickiego na podstawie Uchwały Nr 129/2015 z dnia 07.07.2015 r. udzielił Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach upoważnienia do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Wszystkie działania związane ze sprawowaniem kontroli nad rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka zostały określone w „Procedurze sprawowanej kontroli nad rodzinami zastępczymi oraz prowadzącymi rodzinne domy dziecka wynikającej z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” wprowadzonej Zarządzeniem Nr 9/2015 przez Dyrektora PCPR w Gliwicach w dniu 03.08.2015 r.

W celu przeprowadzenia działań kontrolnych, Dyrektor PCPR w Gliwicach korzystała z pomocy dwóch specjalistów, z którymi w tym celu zostały podpisane umowy cywilno--prawne.

Kontrole zostały przeprowadzone w ciągu całego 2021 r. Kontrolami objęto 21 wytypowanych rodzin zastępczych, w tym 14 rodzin zastępczych spokrewnionych, 6 rodzin zastępczych niezawodowych i 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza.

Większość rodzin została oceniona pozytywnie, niemniej zalecenia pokontrolne dotyczące dalszego funkcjonowania wydano w stosunku do 17 rodzin, natomiast w 3 przypadkach zaleceń nie wydano, ponieważ poziom ich funkcjonowania oceniono jako bardzo dobry. Wobec 1 rodziny zespół kontrolujący wydał negatywną ocenę z zaleceniami. W stosunku do tej rodziny zawnioskowano do Sądu Rejonowego w Gliwicach o zmianę zarządzeń opiekuńczych wobec umieszczonego w niej dziecka. Każdorazowo o wynikach kontroli powiadomiono Sąd.

Uwagi osób kontrolujących każdorazowo były przekazywane i omawiane z Dyrektorem PCPR w Gliwicach, a także z rodzinami zastępczymi i pracownikami Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Natomiast zgodnie z § 6 ww. Procedury w ciągu 2021 Zarządowi Powiatu Gliwickiego przedstawiono sprawozdanie z kontroli w dniu 19.07.2021 r. za I półrocze 2021 r. i w dniu 11.01.2022 r. za II półrocze 2021 r.

ZESPÓŁ PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach funkcjonuje Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, który realizuje zadania, takie jak interwencja kryzysowa (w tym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie) oraz poradnictwo specjalistyczne obejmujące poradnictwo prawne, pedagogiczne, psychologiczne i rodzinne (w tym zadania z zakresu pieczy zastępczej).

Powyższe zadania określone są w Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. oraz Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

Poradnictwo psychologiczne obejmuje procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. **Interwencja kryzysowa** stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a także zgłaszających różnego rodzaju trudności życiowe w celu przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganiu przejścia reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Pomoc w formie konsultacji psychologicznych i interwencji kryzysowej oferowana była przez specjalistów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej klientom indywidualnym, parom małżeńskim i w związkach nieformalnych, rodzinom (w tym także rodzinom zastępczym), dzieciom (w tym wychowankom przebywającym w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego oraz usamodzielnianym wychowankom). **Poradnictwo rodzinne** obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą z niepełnosprawnością, a także terapię rodzinną. Ponadto realizowane są oddziaływania korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Udzielana jest również specjalistyczna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie w postaci interwencji kryzysowej i wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa. W obszarze **poradnictwa prawnego** udzielane są informacje o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, karnego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, prawa pracy. Porady prawne udzielane są w formie porad ustnych oraz przygotowywania projektów pism procesowych, głównie inicjujących postępowanie sądowe.

Poradnictwo pedagogiczne obejmuje zagadnienia z zakresu poradnictwa rodzinnego i wychowawczego zarówno dla rodzin naturalnych, jak i zastępczych, a także z zakresu kompetencji zawodowych,

W roku 2021 w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zatrudnionych było łącznie 3 psychologów i pedagog (łącznie 3 etaty) oraz adwokaci z kancelarii prawnych udzielali porad prawnych.

1. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.

W 2021 roku poradnictwem specjalistycznym psychologicznym, pedagogicznym i prawnym objęto łącznie **274 osoby, udzielając 744 konsultacji.**

Wśród kategorii porad prawnych największe było zapotrzebowanie na porady z zakresu prawa rodzinnego (około 50% wszystkich konsultacji).

Przez okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. udzielono łącznie **65 konsultacji prawnych, 44 osobom**, w tym:

- **35** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa rodzinnego,
- **22** sprawy dotyczyły problemów z zakresu prawa cywilnego,
- **8** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa karnego,
- **1** sprawa dotyczyła problemów z zakresu prawa o ochronie praw lokatorów,
- **22** sprawy dotyczyły problemów z zakresu zabezpieczenia społecznego
- oraz sporządzono **7 pism procesowych i 8 pism innego rodzaju**.

Z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 pomoc prawna udzielana była również w formie telefonicznej. Czas oczekiwania na poradę wynosił od 1 do 7 dni.

Pomocą psychologiczną objęto **232 osoby** i udzielono **677 konsultacji**, w tym:

- **359** indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych;
- **227** indywidualnych konsultacji psychologicznych dla dzieci;
- **39** konsultacji dla par;
- **52** konsultacji rodzinnych;
- w tym **33 konsultacji** odbyło się **w środowisku**.

Na uwagę zasługują zwłaszcza **interwencje w środowisku**, ponieważ są one stosowane wobec tych grup klientów, którzy z różnych powodów, najczęściej z powodu bardzo trudnej sytuacji osobistej i/lub materialnej, nie są w stanie dotrzeć do siedziby PCPR w Gliwicach.

Pomocą pedagogiczną objęto **3 osoby** i udzielono **2 konsultacji** rodzinnych, które objęły osoby sprawujące funkcję rodziny zastępczej oraz wychowanka przebywającego w pieczy. Należy dodać, że pedagog zatrudniony był dopiero od października 2021 r.

W 2021r. z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR w Gliwicach udzielał pomocy psychologicznej i prawnej osobom dotkniętym kryzysem psychicznym związanym z pandemią COVID-19 w formie zdalnej oraz osobistej. Ponadto mieszkańcy powiatu oraz rodziny zastępcze mogli również skorzystać z pomocy psychologicznej w formie telefonicznej jak i poprzez komunikator elektroniczny Skype w godzinach od poniedziałku do czwartku w godzinach od 7³⁰ do 18⁰⁰ oraz w piątki w godzinach od 7³⁰ do 16⁰⁰.

Pomocą psychologiczną oraz prawną objęto także osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na swoją **niepełnosprawność**. W 2021 roku ze specjalistycznej pomocy skorzystało **16 osób** z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym udzielono **12 konsultacji psychologicznych i 24 konsultacji prawnych**.

Do psychologów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zgłaszały się osoby z terenu całego powiatu gliwickiego. Najwięcej zarejestrowanych osób zgłosiło się z terenu miasta Knurów (85 osób), najmniej z terenu gminy Toszek (6 osób). Biorąc pod uwagę wszystkich klientów, którym udzielono porad psychologicznych statystyka rozkłada się następująco:

Tabela nr 16. Pomoc specjalistyczna w 2021 r. z podziałem na gminy Powiatu Gliwickiego.

Miasto/Gmina	Knurów	Pyskowice	Rudziniec	Sośnicowice	Pilchowice	Gieraltowice	Wielowieś	Toszek	Inne	Brak danych (anonimowi)
Ilość osób	85	16	20	16	30	29	15	6	15	1

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przez cały okres 2021 roku **współpracował** z różnymi instytucjami z terenu powiatu gliwickiego, takimi jak: Ośrodki Pomocy Społecznej, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej, komisariaty policji w Knurowie i Pyskowicach, Komenda Miejska Policji w Gliwicach, Prokuratura Rejonowa Gliwice-Zachód, Prokuratura Rejonowa Gliwice-Wschód, szkoły z terenu powiatu gliwickiego, Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Gliwicach, Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, Ośrodek dla Osób Pokrzywdzonych Prześstępstwem w Gliwicach, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie i Pyskowicach, DIADA Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej w Gliwicach, Ośrodek Terapii Rodzin i Par w Gliwicach, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzcu, inne placówki zajmujące się wspieraniem i ochroną praw różnych grup społecznych: dzieci, osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób doznających przemocy, osób pokrzywdzonych przestępstwem (np. organizacje pozarządowe).

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach współpracowało z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży NZOZ Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej „DIADA”, gdzie świadczona jest pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna dla osób z terenu powiatu gliwickiego. Pomoc skierowana jest głównie do dzieci, młodzieży i ich rodzin. W ramach pracy Ośrodka w 2021 r., wykonano około **10 tysięcy** świadczeń w formie terapii indywidualnej, grupowej, sesji wsparcia oraz wizyt środowiskowych.

W 2021 roku w Wiadomościach Powiatu Gliwickiego ukazały się następujące artykuły napisane przez pracowników Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej:

- **„Rozdzielność majątkowa pomiędzy małżonkami”** napisany przez Panią Katarzynę Kuziarę-Ceślar – nr 2 (167) luty 2021 r.,
- **„Rozdzielność majątkowa z datą wsteczną”** napisany przez Panią Katarzynę Kuziarę-Ceślar – nr 3 (168) marzec 2021 r.,
- **„Psychika cierpi nie mniej niż ciało”** napisany przez Panią Joannę Salamon – nr 5 (170) maj 2021 r.,
- **„Przemoc zamknięta w czterech ścianach”** napisany przez Panią Joannę Salamon – nr 7-8 (172-173) lipiec-sierpień 2021 r.,
- **„Młodzież młodzieży wilkiem”** – nr 12 (177) grudzień 2021 r. napisany przez Pana Szymona Sobotę, dotyczący konferencji podsumowującej działania w ramach kampanii „19 dni przeciw przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”.

Również w 2021 r. rozpoczął się cykl dedykowany dla rodziców pt. **„Szkoła Rodzicielstwa. Mocni rodzice – mocne dzieci”**. W 2021 r., odbyło się 7 spotkań, w ramach których realizowano tematy związane z budowaniem kompetencji wychowawczych (komunikacją w rodzinie, nagradzaniu i karaniu, stosowaniu konsekwencji).

2. Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

Zgodnie z art. 6, pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych realizowanych przez powiaty należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zredagował Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Gliwickim na lata 2016-2022, który swe uwarunkowania prawne ma przede wszystkim w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z dnia 24 sierpnia 2015 r., poz. 1390), Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na lata 2014-2020.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przez cały okres 2021 roku dążyło do realizacji głównego celu zawartego w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Gliwickim na lata 2016-2022, tj.: Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Gliwickim w celu ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej.

Szczegółowe sprawozdanie z powyższych działań zarówno Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach oraz podmiotów współpracujących z terenu powiatu gliwickiego i realizujących poszczególne cele Programu zostanie sporządzone w pierwszym półroczu 2022 roku zgodnie z deklaracją zawartą w rozdziale IX Programu.

W Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej w 2021 roku w zakresie pomocy psychologicznej i interwencyjnej w kontekście przeciwdziałania przemocy udzielono **71 konsultacji 24 osobom**, natomiast z pomocy prawnej w ramach **6 porad** skorzystało **7 osób**.

Przez cały okres 2021 roku, w miarę możliwości i zgodnie z bieżącymi zaleceniami dotyczącymi przyjmowania klientów w czasie pandemii COVID-19, Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej prowadził otwartą rekrutację do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz do programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Planowano uruchomienie realizacji **programu korekcyjno-edukacyjnego** dla osób stosujących przemoc w rodzinie w drugiej połowie sierpnia 2021 roku, pod warunkiem zakwalifikowania około 10 osób chętnych do uczestnictwa w zajęciach. Liczba uczestników wynika z zaleceń Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (pismo z dnia 29.03.2021 r.), który wprowadził zmiany w zaleceniach dotyczących realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie województwa śląskiego, ustanawiając liczebność grupy pozwalającą na wykonywanie w trakcie programu praktycznych ćwiczeń grupowych. Niestety nie udało się zakwalifikować zakładanej liczby dziesięciu uczestników. **Na dzień 9 sierpnia 2021 r. chęć uczestnictwa potwierdziło dwóch uczestników ze wspólnie zrekrutowanych siedmiu.**

Pomimo współpracy z różnymi instytucjami z terenu powiatu gliwickiego nie udało się zrekrutować odpowiedniej liczby osób, aby uruchomić programy. W związku z tym, że do 9 sierpnia nie udało się uzyskać minimalnej liczby uczestników na oba programy, uwzględniając, że czas ich realizacji to około 5 miesięcy, realizacja ww. programów przed upływem bieżącego roku nie była możliwa.

Planowano także uruchomienie realizacji **programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie**. Program kierowany był do osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (lub inną formę terapii psychologicznej) i chciałyby kontynuować pracę nad sobą **w pogłębionej formie**. Zakładana minimalna liczba uczestników to 10 osób. Do 9 sierpnia 2021 r. chęć uczestnictwa nie wyraziła żadna osoba. W związku z tym, że do 9 sierpnia nie udało się uzyskać minimalnej liczby uczestników na oba programy, uwzględniając, że czas ich realizacji to około 5 miesięcy, nie była możliwa realizacja ww. programów przed upływem 2021 roku.

W dniu 15.10.2021 r. odbyło się zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach szkolenie dla pracowników instytucji z terenu powiatu gliwickiego o tematyce **„Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury NK. Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy”**. Szkolenie było przeprowadzone przez Panią Justynę Czerwińską z ramieniem Stowarzyszenia „Moc Wsparcia” z Czeladzi, certyfikowanego specjalistę ds. pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (certyfikat nr 236 IPZ PTP), doktorantkę socjologii na Uniwersytecie Śląskim, mediatorkę rodzinną, psychoterapeutkę w trakcie szkolenia w nurcie systemowo-ericksonowskim, prezeskę Stowarzyszenia „Moc Wsparcia”. W szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele 9 instytucji z terenu powiatu gliwickiego. Z instytucji do udziału w szkoleniu zostali wydelegowani m.in. przedstawiciele zespołów interdyscyplinarnych, pracownicy socjalni, dzielnicowi oraz psychologowie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w listopadzie 2021 r. po raz piąty przystąpiło do Kampanii **„19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”** organizowanej przez fundację **„po DRUGIE”**. Celem kampanii jest poruszanie tematów praw dziecka, godności, szacunku, bezpieczeństwa, wolności, budowanie świadomych postaw wobec przemocy i uczenie się jak jej przeciwdziałać. W 2021 roku chcieliśmy zwrócić szczególną uwagę na problem przemocy w przestrzeni relacji rówieśniczych. W ramach podsumowania działań prowadzonych w szkołach na terenie powiatu gliwickiego Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zorganizował w dniu 22.11.2021 r., konferencję poświęconą tematyce przewodniej, tj. Przemocy rówieśniczej i przemocy w szkole. Ponadto przeprowadzono konkurs filmowy pt. **„Młodzież młodzieży wilkiem”** na wykonanie filmiku w grupie kilkusobowej, poruszającej temat przemocy zarówno w zakresie przemocy fizycznej, jak i psychicznej w przestrzeni kontaktów rówieśniczych zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią. Konkurs kierowany był do uczniów Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, Zespołu Szkół im. Ignacego Paderewskiego w Knurowie oraz Zespołu Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach.

Natomiast w grudniu 2021 r. przystąpiono po raz pierwszy do udziału w kampanii **„16 Dni Bez Przemocy”** organizowanej przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Kampania trwała od 25 listopada 2021 r. do 10 grudnia 2021 r. Jej celem jest podnoszenie świadomości społecznej dla braku akceptacji przemocy i możliwości otrzymania kompleksowej pomocy przez każdą osobę, która jest zagrożona przemocą. W ramach kampanii Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przygotował plakat oraz ulotki o charakterze informacyjnym i promocyjnym w zakresie przeciwdziałania przemocy. Powyższe materiały zostały przekazane wszystkim Ośrodkom Pomocy Społecznej z Powiatu Gliwickiego.

3. Zadania z zakresu pieczy zastępczej.

W 2021 roku pomoc psychologiczna dla rodzin zastępczych miała charakter zarówno indywidualny, jak i rodzinny. Możliwość otrzymania pomocy interwencyjnej, konsultacji psychologicznych, wsparcia, poradnictwa i terapii mają także dzieci przebywające pod opieką rodziców zastępczych. Praca Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej obejmowała także szeroko rozumianą profilaktykę przeciwdziałania zachowaniom dysfunkcyjnym zarówno u rodziców biologicznych dzieci, rodziców sprawujących opiekę zastępczą oraz samych wychowanków. Profilaktyka obejmowała psychoedukację w zakresie destrukcyjnych zachowań (indywidualnych i rodzinnych), uzależnień, wykluczenia społecznego, problemów wychowawczych, przemocy, trudności szkolnych, zachowań autodestrukcyjnych, oraz innych obejmujących dbanie o stan zdrowia psychicznego, relacji rodzinnych i społecznych.

Pomoc interwencyjna, konsultacje i wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych świadczone były zarówno w siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR, jak i w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, jeżeli zachodziła taka potrzeba.

Z uwagi na pandemię, konsultacje odbywały się również w formie zdalnej, poprzez kontakt telefoniczny i komunikator Skype. W 2021 roku odbyły się łącznie **23 konsultacje w środowisku**. Wyjazdy pracowników obejmowały zarówno wsparcie psychologiczne indywidualne, jak i rodzinne, jak i diagnozę kandydatów na rodzinę zastępczą.

Udzielono ogółem **247 konsultacji psychologicznych dla 123 osób z rodzin zastępczych**, w tym pomoc psychologiczną uzyskało **56 dzieci** umieszczonych w rodzinach zastępczych. Ponadto w ramach poradnictwa prawnego odbyło się **9 konsultacji**, z których skorzystało **7 osób**. Natomiast w ramach poradnictwa pedagogicznego odbyły się **2 konsultacje** dla łącznie **3 osób**.

W ramach współpracy z Zespołem do spraw Pieczy Zastępczej do wstępnej diagnozy psychologicznej zostało także skierowanych **22 kandydatów na rodziny zastępcze**. W 2021 roku wydano **12 opinii** dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto psychologowie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przeprowadzali badania predyspozycji i motywacji funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka. W 2021 roku wydano **12 opinii** dotyczących **20 osób**.

Przeprowadzono także kwalifikację dzieci do przysposobienia w ramach współpracy z ośrodkami adopcyjnymi. W 2021 roku przeprowadzono kwalifikację **7 dzieci**.

W ramach współpracy z Zespołem ds. Pieczy Zastępczej przeprowadzono 2 szkolenia pod kątem psychologicznych aspektów rodzicielstwa zastępczego dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze.

W 2021 roku psycholodzy Zespołu uczestniczyli w **322** okresowych ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka **oraz sporządzili 40 ocen** rodziny lub prowadzących rodzinny dom dziecka.

Ponadto rodzice zastępczy mogli uczestniczyć w grupie wsparcia, która organizowana była dzięki uprzejmości w siedzibie MOPS w Knurowie. W 2021 r. w grupie wsparcia uczestniczyło **10 osób** i odbyło się łącznie **8 spotkań**.

ZESPÓŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY I KADR

Do zadań Zespołu Finansowo-Księgowego i Kadr należy w szczególności:

1. Prowadzenie spraw kadrowych, w tym m.in.:

- a) prowadzenie spraw związanych z dokumentacją kadrową pracowników zatrudnionych w Centrum;
- b) przygotowywanie i prowadzenie dokumentacji dotyczącej wynagrodzeń pracowników oraz umów cywilnoprawnych Centrum;
- c) przygotowywanie i prowadzenie dokumentacji dotyczącej umów cywilnoprawnych związanych z rodzinną pieczą zastępczą;
- d) sporządzanie i przekazywanie wymaganych przepisami prawa deklaracji i rozliczeń do Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, PFRON;

2. Prowadzenie spraw finansowo-księgowych, w tym m.in.:

- a) sporządzanie planu finansowego dochodów i wydatków Centrum oraz kontrola jego realizacji;
- b) kontrola formalno-rachunkowa wszystkich dokumentów księgowych oraz analiza i spłata zobowiązań Centrum;
- c) obsługa rachunków bankowych Centrum;
- d) prowadzenie ewidencji księgowej zdarzeń gospodarczych Centrum (w tym środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, AS, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i programów realizowanych przez Centrum);
- e) sporządzanie sprawozdawczości finansowej Centrum zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- f) prowadzenie księgi środków trwałych, tabeli amortyzacji środków trwałych oraz rozliczanie inwentaryzacji w Centrum;
- g) sporządzanie wniosku o przekazanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- h) przeprowadzanie okresowych kontroli w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających na terenie Powiatu Gliwickiego w zakresie prawidłowości wydatkowania środków PFRON;

Ad.1. Zatrudnienie pracowników w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zatrudnionych było 28 pracowników (28 etatów) w tym 3 pracowników zatrudnionych przy realizacji projektu „Restart – Program Aktywności Lokalnej”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

W 2021 r. wykonywane były zadania także na podstawie umów cywilno-prawnych, m.in.:

• w zakresie obsługi PCPR:

- usługa prawna w ramach umowy współpracy z Kancelarią Adwokacką,
- utrzymanie i obsługa strony internetowej PCPR w Gliwicach oraz bieżące świadczenie wsparcia informatycznego i technicznego do sprzętu komputerowego i elektronicznego,
- sprzątnięcie pomieszczeń Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej,
- prowadzenie spraw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- wykonanie prac konserwatorskich w pomieszczeniach PCPR,

• w zakresie pieczy zastępczej:

- pełnienie funkcji zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (11 umów),
- pełnienia funkcji rodziny pomocowej (4 umowy),
- osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych (7 osób),
- przeprowadzenie czynności kontrolnych nad rodzinami zastępczymi (2 osoby),
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie warsztatów terapeutycznych przez psychologa dla samodzielnie wychowujących mam,

• w zakresie realizowanego projektu „Restart – Program Aktywności Lokalnej”:

- przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie odpowiedniego przetargu oraz w trybie zasady konkurencyjności,
- animator lokalny w ramach programu aktywności lokalnej (2 osoby)
- trener na zajęciach sportowych w ramach programu aktywności lokalnej (1osoba)

- W ramach realizowanego programu **Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej** było zatrudnionych 18 osób na podstawie umów cywilno-prawnych.

Udział pracowników PCPR w Gliwicach w szkoleniach i konferencjach.

W 2021 r. pracownicy uczestniczyli łącznie w **26** różnych formach podnoszenia wiedzy fachowej (seminariach, konferencjach, szkoleniach, spotkaniach). W większości formy te były nieodpłatne.

Część szkoleń, konferencji i spotkań w roku 2021 została także odwołana z powodu rozprzestrzeniającej się epidemii korona wirusa.

2. Plan finansowy wydatków budżetowych.

Plan finansowy wydatków budżetowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na koniec roku 2021 wynosił **9 595 312,00 zł**.

Wydatki te zrealizowano w 92,43%. Największy udział w wydatkach budżetowych PCPR – miały wydatki na wypłatę świadczeń i wynagrodzeń dla rodzin zastępczych oraz pomocy dla usamodzielnianych wychowanków.

Tabela nr 17: Wysokość wydatków budżetowych PCPR w 2021 r.

Rodzaj wydatku	Plan na dzień 31.12.2021 r.	Wykonanie wydatków w 2021 r.	% wykonania planu
Zadania statutowe PCPR	1 477 114,00 zł	1 369 866,90 zł	92,74 %
Placówki opiekuńczo wychowawcze	2 083 354,00 zł	1 984 972,97 zł	95,28 %
Rodziny zastępcze	4 157 590,00 zł	3 895 525,47 zł	93,70 %
Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej	142 893,00 zł	118 824,39 zł	83,16 %
Projekt „Restart”- Program Aktywności Lokalnej	739 484,00 zł	519 508,42 zł	70,25 %
Projekt „Wsparcie na starcie”	14 000,00 zł	11 663,72 zł	83,31 %
Program „500+”	915 611,00 zł	886 523,16 zł	96,82 %
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	65 266,00 zł	64 033,80 zł	98,11 %
Razem:	9 595 312,00 zł	8 850 918,83 zł	92,43 %

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

Środki na działalność PCPR pochodziły w większości z budżetu Powiatu Gliwickiego. W 2021 roku PCPR uzyskało także zewnętrzne środki budżetowe na dofinansowanie zadań realizowanych przez PCPR w wysokości 915 611,00 zł. Środki te stanowiła dotacja z budżetu państwa na realizację programu 500+.

W 2021 roku zakończono realizację projektu „Wsparcie na starcie”, oraz rozpoczęto realizację projektu „RESTART – Program Aktywności Lokalnej”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach uzyskało w 2021 r. **dochody w łącznej wysokości 2 194 880,76 zł**.

Głównym źródłem dochodów PCPR w 2021 roku były dochody z tytułu zwrotu przez gminy Powiatu Gliwickiego części wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 191 pkt 9 i 10 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które stanowiły 63,89% wszystkich dochodów jednostki.

Znaczącą pozycję w dochodach PCPR zajmują także dochody z tytułu ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci spoza naszego powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka w Powiecie Gliwickim.

Wysokość i strukturę dochodów uzyskanych w 2021 roku przedstawiają poniższa tabela.

Tabela nr 18: Wysokość dochodów PCPR w 2021 r.

Rodzaj dochodów	Kwota dochodów
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – wpływy z pozostałych odsetek	59,83 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – zwroty z gmin	722 403,78 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	477,35 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	45,64 zł
Rodziny zastępcze – wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	7 439,23 zł
Rodziny zastępcze – pozostałe odsetki	749,65 zł
Rodziny zastępcze – zwroty z gmin	679 840,45 zł
Rodziny zastępcze – wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	3 547,99 zł
Rodziny zastępcze – wpływy z zawartych porozumień z innymi powiatami	682 851,32 zł
Powiatowe centra pomocy rodzinie – pozostałe odsetki	97,27 zł
Powiatowe centra pomocy rodzinie – wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	2 403,00 zł
Pozostała działalność – wpływy z różnych dochodów	94 965,25 zł
Razem dochody:	2 194 880,76 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

PCPR w 2021 roku uzyskało dochody w wysokości 679 840,45 zł z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Uzyskane dochody przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 19: Dochody uzyskane przez PCPR w 2021 r. z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Gmina	Liczba dzieci	Kwota uzyskanych dochodów
Knurów	70 dzieci	298 956,32 zł
Pyskowice	30 dzieci	130 292,35 zł
Toszek	15 dzieci	64 494,38 zł
Sośnicowice	4 dzieci	22 322,45 zł
Rudziniec	12 dzieci	43 485,57 zł
Wielowieś	7 dzieci	70 095,64 zł
Pilchowice	13 dzieci	48 658,34 zł
Gierattowice	1 dziecko	1 535,40 zł
łącznie	152 dzieci	679 840,45 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

Tabela nr 20: Dochody uzyskane przez PCPR w 2021 r. z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gmina	Liczba dzieci	Kwota uzyskanych dochodów
Knurów	8 dzieci	169 492,18 zł
Pyskowice	18 dzieci	361 221,01 zł
Rudziniec	6 dzieci	119 302,60 zł
Wielowieś	3 dzieci	70 092,91 zł
Toszek	1 dziecko	2 295,08 zł
Łącznie	36 dzieci	722 403,78 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

W 2021 roku PCPR uzyskało dochody w wysokości 722 403,78 zł z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Uzyskane dochody przedstawia powyższa tabela.

Tabela nr 21: Dochody uzyskane od innych powiatów z tytułu zawartych porozumień na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego

Miasto/Powiat pochodzenia dziecka	Dochody uzyskane w 2021 r.	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	Liczba rodzin zastępczych
Powiat Świdnicki	91 459,00 zł	5	2
Miasto Bytom	40 131,00 zł	3	2
Miasto Gliwice	214 245,78 zł	22	15
Miasto Rybnik	8 692,00 zł	1	1
Gmina Sosnowiec miasto na prawach powiatu	16 021,00 zł	1	1
Powiat Jędrzejowski	13 177,00 zł	1	1
Powiat Myszkowski	5 708,00 zł	1	1
Powiat Puławski	13 177,00 zł	1	1
Powiat Mikołowski	17 384,00 zł	2	1
Powiat Limanowski	13 177,00 zł	1	1
Miasto Zabrze	78 535,52 zł	8	6
Powiat Bytowski	45 233,09 zł	1	1
Powiat Grójecki	45 133,09 zł	1	1
Powiat Tarnogórski	13 177,00 zł	1	1
Miasto Bydgoszcz	991,43 zł	1	1
Powiat Strzelecki	8 692,00 zł	1	1
Powiat Kłodzki	17 656,48 zł	1	1
Powiat Zgorzelecki	31 904,74 zł	1	1
Powiat Wodzisławski	8 356,19 zł	1	1
Ogółem	682 851,32 zł	54	40

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

W 2021 roku PCPR uzyskało dochody z innych powiatów w wysokości 682 851,32 zł z tytułu zawartych porozumień na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych w powiecie gliwickim, co przedstawiono w powyższej tabeli.

- **Finansowanie pieczy zastępczej.**

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na świadczenia dla rodzin zastępczych i wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w roku 2021 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 22: Koszty rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 r.

Rodzaj wydatku	Liczba osób pobierających świadczenia	Liczba osób (rodzin) pobierających wynagrodzenie w 2021 r.	Wydatki w 2021 r.
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatki na zwiększenie kosztów utrzymania dzieci niepełnosprawnych w pieczy zastępczej	220	126	1 819 741,02 zł
Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	19	6	18 385,00 zł
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	36	0	165 068,09 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	0	7	67 147,46 zł
Świadczenie fakultatywne na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	0	7	12 951,00 zł
Środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem	0	1	6 000,00 zł
Pomoc na usamodzielnienie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	25	0	115 358,00 zł
Dofinansowanie fakultatywne do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	44	25	9 900,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	23	0	40 444,00 zł
Środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dzieci lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	0	1	1 920,00 zł
Razem wydatki:		173	2 256 914,57 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach związane z usamodzielnianiem się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w roku 2021 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 23: Koszty usamodzielniania wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2021 r.

Rodzaj wydatku	Liczba wychowanków pobierających świadczenie w 2021 r.	Wydatki w 2021 r.
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	17	87 252,10 zł
Pomoc na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	12	85 249,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej i pieniężnej wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	9	15 019,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach i WZS z 2021 r.

Tabela nr 24: Wydatki z tytułu porozumień na utrzymanie dzieci z terenu powiatu gliwickiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów

Miasto/Powiat	Wydatki poniesione w 2021 r.	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	Rodziny zastępcze
Miasto Bytom	14 565,00 zł	2	2
Powiat Rybnicki	23 092,00 zł	3	2
Powiat Kłodzki	90 328,18 zł	4	1
Powiat Lubliniecki	13 377,00 zł	1	1
Powiat Raciborski	104 971,32 zł	3	1
Powiat Prudnicki	17 784,00 zł	2	1
Powiat Strzelecki	18 384,00 zł	2	1
Miasto Gliwice	69 798,44 zł	7	5
Powiat Opoczyński	13 177,00 zł	1	1
Powiat Kluczborski	13 834,80 zł	1	1
Miasto Chorzów	26 354,00 zł	2	1
Powiat Żarski	34 223,00 zł	2	1
Powiat Tarnogórski	5 171,43 zł	3	1
Powiat Pszczyński	13 189,92 zł	1	1
Ogółem	458 250,09 zł	34	20

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

Tabela nr 25: Wydatki z tytułu porozumień na utrzymanie dzieci z terenu powiatu gliwickiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Powiat/Miasto/Województwo	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Średni miesięczny koszt utrzymania w 2021 r.	Wydatki poniesione w 2021 roku
Miasto Gliwice	Dom Dziecka nr 2	1	4 093,38 zł	33 579,20 zł
Powiat Lubliniecki	POW nr 2 w Lublińcu	2	5 429,40 zł	125 955,60 zł
Powiat Opatowski	POW nr 1 w Opatowie	3	5 142,40 zł	184 416,00 zł
	POW w Nieskurzowie Nowym	2	5 490,00 zł	130 760,00 zł
Powiat Pszczyński	CWDiR „Przystań”	2	6 057,90 zł	65 484,63 zł
Powiat Miechowski	POW nr 1 w Miechowie	10	4 775,00 zł	523 599,78 zł
	POW nr 2 w Miechowie	2	4 775,00 zł	113 838,00 zł
	POW nr 3 w Miechowie	4	4 775,00 zł	32 023,31 zł
Powiat Raciborski	POW w Kuźni Raciborskiej	3	4 000,00 zł	140 000,00 zł
	POW w Raciborzu	3	4 000,00 zł	75 870,97 zł
	POW w Samborowicach	6	4 000,00 zł	288 000,00 zł
Województwo Śląskie	RPOT w Bytomiu	2	6 057,90 zł	83 925,38 zł
Ogółem				1 797 452,87 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2021 r.

POW – placówka opiekuńczo-wychowawcza
RPOT – regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna
CWDiR – Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny

ZESPÓŁ DS. PROJEKTÓW CELOWYCH

Do głównych zadań Zespołu ds. projektów celowych należy:

1. Pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego, funduszy rządowych i samorządowych oraz innych źródeł pozabudżetowych, a także przygotowanie dokumentacji konkursowej.
2. Realizacja projektów w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.
3. Tworzenie i współtworzenie projektów i programów w zakresie pomocy społecznej oraz integracji społecznej i zawodowej osób należących do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją.

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach realizowało projekt „**Restart**” – **Program Aktywności Lokalnej**, współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – konkurs.

Umowa o dofinansowanie projektu „Restart – Program Aktywności Lokalnej” nr UDA-RPSL.09.01.05-24-06CA/19-00 została zawarta w dniu 18 stycznia 2021 roku na okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców z terenu powiatu gliwickiego, tj. 72 uczestników, w tym 47 wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo wychowawczych oraz 25 osób z niepełnosprawnościami, poprzez realizację w formie Programu Aktywności Lokalnej działań związanych z aktywną integracją, działaniami środowiskowymi oraz pracą socjalną i reintegracją w terminie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2022 r.

W ramach projektu w 2021 roku przeprowadzono rekrutację uczestników, w trakcie której przyjęto 65 uczestników. Projekt zakłada wsparcie uczestników poprzez działania z zakresu działań doradczych, szkoleniowych, trenerskich, warsztatowych, edukacyjnych, środowiskowych, zdrowotnych, itp. Działania projektowe oparte są na grupowej ścieżce reintegracji, a poszczególne grupy tworzą Programy Aktywności Lokalnej.

Ogólna wartość projektu: 1 556 382,44 PLN

Dofinansowanie z EFS: 1 322 925,07 PLN

Wkład własny Powiatu: 233 457,37 PLN

1. Grupy docelowe projektu.

- Osoby z niepełnosprawnościami.
- Wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

2. Realizowane działania.

W okresie sprawozdawczym realizowano rekrutację uczestników do projektu. Rekrutację przeprowadzał powołany do tego celu zespół rekrutacyjny. W ramach Programów Aktywności Lokalnej Knurów i Pyskowice, których celem były działania zmierzające do integracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej uczestników poprzez realizację form wsparcia, w oparciu o zidentyfikowane i zindywidualizowane potrzeby uczestników oraz analizę predyspozycji przeprowadzonej w procesie rekrutacji, zrealizowano m.in. następujące formy wsparcia:

- 1) indywidualne rozmowy z trenerem edukacyjno-społecznym,
- 2) indywidualne spotkania z konsultantami,
- 3) wycieczka integracyjna do zamku w Pławniowicach,
- 4) zajęcia z animatorem m.in. plastyczne, kulinarne, świąteczne, itp.,
- 5) warsztaty fotografii,
- 6) warsztaty bębniarskie,
- 7) warsztaty o tematyce „Las w słoiku”,
- 8) zajęcia sportowe,
- 9) wyjście do kina,
- 10) wyjścia na basen,
- 11) trening budowania poczucia własnej wartości połączony z metamorfozą,
- 12) inicjatywy oddolne:
 - Knurów – zabawa taneczna „Pożegnanie lata”,
 - Pyskowice – kino plenerowe,
 - Pilchowice – piknik rodzinny,
 - Wielowieś – turniej bowlingowy,
 - Sośnicowice – rodzinne spotkanie ze Świętym Mikołajem.

3. Wskaźniki projektu.

Projekt zakładał realizację wskaźników rezultatu, tj.:

- a) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – wskaźnik ten zaplanowano na 72 osoby, a w ciągu roku 2021 zrekrutowano 65 osób,
- b) liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – wskaźnik ten zaplanowano na 25 osób, a w ciągu roku 2021 zrekrutowano 34 osoby z niepełnosprawnościami,
- c) liczba środowisk objętych programem aktywności lokalnej – wskaźnik ten zaplanowano na 8 środowisk, a w ciągu roku 2021 lat zrealizowano 5 inicjatyw,
- d) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – wskaźnik ten zaplanowano na 8 osób, w roku 2021 nie został zrealizowany.

4. Sprawozdanie finansowe.

Wykonanie dotacji za 2021 r. wyniosło **420 450,42** zł. Środki te zostały wydatkowane na działania opisane w punkcie 2 oraz obsługę administracyjną.

Ponadto w ramach wkładu własnego uczestnikom zostały wypłacone świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym, jak również dofinansowania ze środków PEFRON do turnusów rehabilitacyjnych, itp. Wypłacone świadczenia i dofinansowania szczegółowo przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 26: Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na świadczenia dla osób uczestniczących w projekcie – wkład własny w projekcie

Rodzaj wydatku	Wkład własny
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	99 058,00zł.
Środki wypłacone w ramach PFRON	20 383,00zł.
RAZEM:	119 441,00zł.

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2021 r.

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

I. Promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych kandydatów na rodziny zastępcze w 2021 r.

1. Kontynuowana była kampania promująca rodzicielstwo zastępcze pt. „Szukam Domu”. Rozprowadzono ulotki, banery oraz gadzety promocyjne.
2. W Wiadomościach Powiatu Gliwickiego ukazały się następujące artykuły poruszające tematykę dotyczącą pieczy zastępczej:
 - „Powstają mieszkania chronione” Nr 1 (166) 2021;
 - „Radosne prezenty” Nr 1 (166) 2021;
 - „To jest nasze nowe wspólne życie. Bez dzieci byłoby u nas pusto...” Nr 2 (167) 2021;
 - „Z wielkim sercem – model na życie” Nr 6 (171) 2021;
 - „Powstają mieszkania chronione” Nr 9 (174) 2021;
 - „Pełna chata” Nr 12 (177) 2021 r;oraz artykuł w Dzienniku Zachodnim z dnia 31.01.2021 r. „Kampania Szukam domu. Jak zostać rodziną zastępczą?”.

II. Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych poprzez szkolenia, integrację i wzajemną pomoc.

1. W roku sprawozdawczym swoją działalność kontynuowała **grupa wsparcia rodzin zastępczych** zorganizowana przez PCPR w Gliwicach, która prowadzona jest przez psychologów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej. W 2021 r. ze spotkań grupy skorzystało **10 osób**.

2. We wrześniu 2021 r. PCPR w Gliwicach wspólnie z DPS „Zameczek” oraz uczestnikami Projektu „Wsparcie na starcie” zorganizowało Piknik rodzinny „Pożegnanie lata” dla rodzin zastępczych, mieszkańców DPS i uczestników ww. Projektu.
3. W grudniu odbyła się impreza mikołajkowa na terenie parku DPS „Ostoja” w Sośnicowicach, przygotowana wspólnie z uczestnikami Projektu „Restart”, podczas której wychowankowie pieczy zastępczej oraz mieszkanki DPS otrzymali bogate paczki od Świętego Mikołaja ufundowane przez licznych sponsorów.
4. PCPR w Gliwicach zorganizowało 2 szkolenia dla spokrewnionych rodzin zastępczych z terenu powiatu gliwickiego, w których uczestniczyło **11 osób**.
5. W III i IV kwartale, PCPR w Gliwicach wspólnie z Fundacją Bless z Gliwic zorganizowało „Warsztaty dla samodzielnie wychowujących mam”, z których skorzystało 5 mam zastępczych z naszego powiatu.

III. Współpraca ze środowiskiem lokalnym w 2021 r.

(w szczególności z sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.)

1. Prowadzona była współpraca z gminnymi asystentami rodzin, w przypadku ich braku z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej zajmującymi się rodzicami biologicznymi dzieci z Powiatu Gliwickiego, umieszczonych w pieczy zastępczej.
2. Utrzymano współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, takimi jak:
 - Fundacja „ESPA” z Legnicy,
 - Fundacja BLESS z Gliwic,
 - Śląski Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” z Bytomia,
 - Stowarzyszenie MOST w Zabrze.

IV. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, prawnego i terapeutycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzona jest w PCPR w Gliwicach przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

W 2021 r. udzielono ogółem **249 psychologicznych i pedagogicznych konsultacji (w tym 24 w środowisku) dla 123 osób z rodzin zastępczych**, w tym **105 konsultacji dotyczyło dzieci** umieszczonych w rodzinach zastępczych. Osoby sprawujące pieczę zastępczą mają zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. Z tego typu wsparcia skorzystało w 2021 r. **7 rodzin zastępczych**.

V. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresowa ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 11 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonywane są na posiedzeniach z udziałem odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, właściwego asystenta rodziny biologicznej dziecka (jeżeli został przydzielony przez OPS), przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz z rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej. Od momentu ogłoszenia stanu epidemiologicznego posiedzenia prowadzone były w formie telekonferencji z rodzinami zastępczymi lub prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz rodzicami dzieci przebywającymi w pieczy zastępczej.

W omawianym okresie odbyły się **322 posiedzenia**, podczas których dokonano oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Następnie zgodnie z art. 131 Ustawy sformułowana została pisemna opinia o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, którą skierowano do Sądu Rodzinnego.

VI. Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy dokonywana jest przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie art. 129-131 ww. Ustawy. Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka dokonywano w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogiem i psychologiem.

Ocenę przeprowadza się nie później niż przed upływem jednego roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

W 2021 r. oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka objęły 40 rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Większość rodzin uzyskało oceny pozytywne. Dwie rodziny zastępcze uzyskały negatywne oceny, które zgodnie z przepisami prawa skutkują dokonaniem kolejnej ww. oceny w terminie 6 miesięcy od poprzedniej. Druga negatywna ocena zobowiązuje PCPR w Gliwicach do wnioskowania o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dzieci w dotychczasowej pieczy zastępczej.

VII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zgłosiło **18** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodków Adopcyjnych.

WYKAZ POTRZEB

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE w GLIWICACH między innymi w zakresie pomocy społecznej (na podstawie art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) oraz systemu pieczy zastępczej (na podstawie art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

1. W dalszym ciągu konieczne jest promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania nowych kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Liczba kandydatów chcących zajmować się rodzinną pieczą zastępczą jest w dalszym ciągu dramatycznie mała.
2. Przeprowadzenie kompleksowego cyklu szkoleń dla opiekunów zastępczych podnoszących ich kompetencje i skuteczność wychowawczą wraz z diagnostyką wychowanków pieczy zastępczej.
3. Dążenie do utworzenia ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i osób niepełnosprawnych intelektualnie w północnej części Powiatu Gliwickiego tj. Gmina Toszek, Gmina Wielowieś, Gmina Rudziniec i Gmina Pyskowice.
4. Dążenie do utworzenia ośrodka wsparcia typu D dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.
5. Utworzenie miejsc całodobowej opieki wytchnieniowej, np. w DPS-ach na terenie powiatu.
6. Dążenie do zwiększenia dostępu do bezpłatnej rehabilitacji osobom z niepełnosprawnością – realizacja zadania w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.
7. Polepszenie warunków lokalowych PCPR w Gliwicach:
 - brak miejsca do rozmów indywidualnych o charakterze intymnym,
 - brak dostosowanego pomieszczenia umożliwiającego spotkania rodziców z dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych.